

Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság
67.Pf. 637.187/2020/13.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

által képviselt

MKB Euroleasing Autólízing Zrt. (1134 Budapest, Löportár u. 24.) **felperesnek**

dr. Olsavszky Ügyvédi Iroda, dr. Olsavszky Péter ügyvéd (1052 Budapest, Semmelweis u. 4. I/2A.) által képviselt

I. r. alperes és

II. r. alperes ellen

kölsöntartozás iránt indított perében a **Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság** 7.P.XX.22.335/2019/23. sorszámú végzésével kijavított 19/I. sorszámú ítélete ellen a felperes által 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.-II. r. alperesek, mint egyetemleges jogosultak részére 81.000.- (nyolcvanegyezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes jogelődje mint hitelező és az I. r. alperes mint adós között 2008. február 20. napján deviza alapú kölcsönszerződés és opciós szerződés jött létre 4.442.200.- Ft kölcsönösszegre svájci frank (CHF) devizanemben egy Ford Mondeo 2.0. Titanium típusú személygépkocsi megvásárlása céljára. A kölcsön jellege a szerződés szerint eredetileg változó törlesztésű deviza alapú kölcsön volt. A kölcsönszerződés alapján az I. r. alperes a kölcsönt 120 havi részletben vállalta visszafizetni azzal, hogy a törlesztőrészeket minden hónap 20. napján esedékesek. A havi törlesztőrészlet összegét a szerződésben az 1-119. hónapokra 50.012.- Ft összegben, a 120. hónapra 50.014.- Ft összegben határozták meg azzal, hogy az integrált CASCO biztosítás díját (havonta 8.321.- Ft) az I. r. alperes vállalta a rendszeres törlesztőrészekkel együtt megfizetni. A szerződésben a THM kikötött mértéke 7,23947%, az ügyleti kamat mértéke 6,30893%.
- [2] A szerződésben a felek megállapodtak, hogy az Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF), valamint az Üzletszabályzat rendelkezései a szerződés megkötésével a szerződés tartalmává válnak. Az I. r. alperes a szerződés aláírásával elismerte, hogy ezen dokumentumokat elolvasta, megértette és azok egy példányát átvette. A szerződéskötéssel egyidejűleg a

felperesi jogelőd átadta az I. r. alperesnek az ún. jóváhagyási értesítőt, amely rögzíti a szerződés lényeges tartalmi elemeit (kölcsön összege, feltételei, lejárat, a fedezetül szolgáló gépjármű adatai, ügyleti kamat, THM), valamint az egyes (a szerződéskötés időpontjában ismert adatokkal számolt) törlesztőrészletek esedékességét, tőke- és kamattartalmát, az integrált CASCO díját és a havi fizetendő végösszeget. A jóváhagyási értesítő tartalmazza azt a figyelemfelhívást, hogy változó törlesztésű deviza alapú kölcsön esetén a fenti törlesztés, ütemezés tájékoztató jellegű, a fizetési ütemezés megváltozhat, változó törlesztésű deviza alapú kölcsön esetén a törlesztőrészletek pontos összege a futamidő alatt megváltozhat, figyelembe véve a kölcsön alapjául szolgáló deviza árfolyam, valamint az irányadó kamatláb aktuális változását; az esedékes törlesztőrészletek végleges összegét a terhelési értesítők tartalmazzák.

- [3] A II. r. alperes az I. r. alperesnek a kölcsönszerződésből származó kötelezettségei teljesítéséért készfizető kezességét vállalt. A készfizető kezességvállaló szerződésben kijelentette, hogy a kölcsön- és opciós szerződést, valamint az annak részét képező ÁSZF tartalmát ismeri.
- [4] A szerződést a felek 2010. július 27. napján limitált törlesztésű deviza alapú kölcsönre módosították és ebben kikötötték, hogy a hatálybalépés időpontjától törlesztési limitként 51.000.- Ft összeget határoznak meg. Megállapodtak, hogy amennyiben az adós által fizetendő, kamatot is tartalmazó havi törlesztőrészlet összege meghaladja a limitet, a hitelező legfeljebb a limit összegéig szedi be a törlesztést, és az ezt meghaladó összeget továbbvitt kamatként folyamatosan nyilvántartja.
- [5] 2015. április 15. napján a felperesi jogelőd tájékoztatta az I. r. alperest a 2014. évi XL. törvényben (Elszámolási tv.) foglalt elszámolási kötelezettség teljesítéséről, megküldte az újraszámított tartozásról szóló részletezett hiteltörténeti kimutatást. Közölte, hogy az elszámolás 2015. február 20-i fordulónapjával a tisztességtelenül felszámított összeg 1.195.675.- Ft, amelyből a tartozásra 7.434,87 CHF összeget számolt el.
- [6] 2015. november 25. napján a felperesi jogelőd a 2015. évi CXLV. törvényben (Forintosítási tv.) foglaltaknak megfelelően szerződésmódosítást kezdeményezett, amelynek eredményeképpen a devizában nyilvántartott kölcsönkövetelést az MNB által 2015. augusztus 19. napján jegyzett hivatalos (287,22.- Ft/CHF) árfolyamon forintra váltotta át. A dokumentum 1. sz. melléklete a módosítás hatályát követően esedékes törlesztőrészleteket 63.086.- Ft összegben, az utolsó havi törlesztés esetében 63.059.- Ft összegben rögzítette.
- [7] 2016. március 29. napján a felperesi jogelőd a kölcsönszerződést fizetési késedelemre hivatkozással felmondta. A vételi jog gyakorlására a szerződéskötés óta eltelt időre tekintettel nem került sor.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [8] A felperes keresetében 3.243.709.- Ft kölcsönszerződésből eredő tartozás, ennek 2016. április 6. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő összegű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte egyetemlegesen kötelezni az I-II. r. alpereseket. Előadta, hogy kereseti követelése részletezve 3.088.333.- Ft tőkehátralékból, 74.532.- Ft kiszámlázott, de meg nem térült törlesztőrészletből, valamint 88.844.- Ft lezárási alapidjából áll. Keresete jogalapjaként a jogviszonyra alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdését, 525. § (1) bekezdését, 272. § (1) bekezdését és 274. § (2) bekezdés a) pontját jelölte meg.

- [9] Előadta, hogy az I. r. alperes kötelezettséget vállalt 4.442.200.- Ft kölcsönösszeg 120 havi futamidő alatt, részletekben történő megfizetésére, azonban a 2016. március 20-ig esedékessé vált törlesztőrészleteket az előírt 97 alkalom helyett csak 94 alkalommal teljesítette; emiatt a szerződést a felperesi jogelőd felmondta, a felmondás 2016. április 7. napján a kézbesítéssel hatályosult. A II. r. alperes egyetemleges helytállási kötelezettsége a kölcsönszerződés teljesítéséért vállalt készfizető kezességi szerződésen alapul.
- [10] Az alperesek többször módosított ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Vitatták a követelés összegszerűségét és a kölcsönszerződés létrejöttét, állították, hogy az árfolyamkockázat korlátlan viselését a fogyasztóra telepítő szerződéses feltétel (IV/3. pont) a Ptk. 209. § (1) bekezdése értelmében tisztességtelen, és hivatkoztak a kölcsönszerződés érvénytelenségére a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjai alapján. Állították továbbá, hogy az ÁSZF III.1.3., III.2.2., III.3.3., III.3.7. pontjai, melyek a kamat számítására tartalmaznak rendelkezéseket, tisztességtelenek. Tisztességtelennek tartották továbbá az integrált CASCO-biztosítás díjának a törlesztőrészletbe történt beépítését és azt, hogy azt a felperes jogelődje - állításuk szerint - devizában számolta el. Állították, hogy az árfolyamrésre tekintettel sem jöhetett létre a felek között konszenzus, mivel a vételi és eladási árfolyamok alkalmazása mögött tényleges szolgáltatás nem található; sérelmezték az ún. kamatparitásról történt tájékoztatás elmaradását, továbbá vitatták a szerződés deviza alapúságát a felperesi jogelőd deviza-nyilvántartásának hiánya miatt. Állították végül, hogy a szerződés felmondása jogellenes volt, hivatkozással arra, hogy a hitelezőt kizárólag akkor illetheti meg az azonnali hatályú felmondás joga, ha az ügy körülményeihez - a futamidőhöz és a tartozás összegéhez - képest súlyos szerződésszegést követ el az adós. Az alperesek megítélése szerint a felperesi jogelőd felé a felmondás időpontjában fennálló lejárt tartozás összege csekélynek volt tekinthető, ezért a felmondás jogi alapja nem állt fenn. Hivatkoztak e körben a Kúria Gfv.VIII.30.071/2019/9. sorszámú ítéletére.

Az elsőfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. r. alpereseknek egyetemlegesen álló perköltséget
- [12] Ítéletének indokolásában elsődlegesen megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés a felek között a Ptk. 205. § (2) bekezdésében foglaltak szerint létrejött. A Ptk. hivatkozott rendelkezése a feleknek a szerződés lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben történő megállapodását írja elő. Kölcsönszerződés esetén lényeges, a főkötelezettségnek minősülő kérdés a kölcsönösszeg, a visszafizetés időpontjának és módjának meghatározása és a kamat. A felek az egyedi kölcsön- és opciós szerződésben emellett meghatározták azt is, hogy a kölcsönt pontosan mely gépjármű finanszírozásának céljára veszi fel az I. r. alperes, megállapodtak a kölcsön egyéb lényeges feltételeiben (a kölcsön jellege, célja, önrész, folyósítási díj, törlesztőrészletek száma, devizanem), valamint a vételi jog alapításában és lehívásának feltételeiben - mint az opciós szerződés lényeges tartalmában - is. A szerződés 11. pontja szerint a szerződés hatálybalépésének esetére a szerződés megkötésének időpontjában hatályos általános szerződési feltételek, valamint az üzletszabályzat is a felek megállapodásának részévé váltak.

- [13] Megállapította továbbá, hogy a felek között deviza alapú szerződés jött létre, amelynek tartalma az, hogy a kölcsön folyósítása és a törlesztés is forintban történik, azonban devizában van meghatározva és nyilvántartva a hitelösszeg és a törlesztőrészlet. A szerződés a Ptk. 685. § d) pontja, valamint a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 2. § e) és i) pontjai alapján fogyasztási kölcsönszerződés, ami a felek között nem volt vitatott.
- [14] Alaplatannak ítélte az alperesek által előterjesztett, a kölcsönszerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjaira alapított érvénytelenségi kifogásait az általa részletesen levezetett indokok alapján.
- [15] Megállapította és részletesen indokolta továbbá, hogy az egyedi szerződésben foglalt árfolyamkockázati tájékoztató megfelel a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglaltaknak, mert feltárta a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, tartalmazza az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletekre.
- [16] Rögzítette, hogy fentiek vizsgálatát követően volt vizsgálható az alperesek többi, a szerződés egyes rendelkezéseinek érvénytelenségére, a követelésösszegezésére, a követelésösszegezésére bizonyítatlanságára, illetve a felmondás jogszerűségére tett hivatkozása. A szerződés teljes érvénytelenségét vagy létre nem jöttét a fentiek szerint nem találta megállapíthatónak.
- [17] Ezt követően a felmondás jogszerűtlenségére tett alperesi hivatkozást vizsgálta, figyelemmel arra, hogy ez a kereseti követelés egészének megalapozottságát érintő védekezés.
- [18] A kölcsönszerződés az azonnali hatályú felmondás jogáról az alábbiak szerint rendelkezik (ÁSZF I.10.1.): „[a] Hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönszerződést a Ptk. 525. §-a alapján, továbbá, ha az Adós a kölcsönszerződés szerint esedékes törlesztő részletet – beleértve az annak részét képező esetleges biztosítási díjakat –, valamint egyéb fizetési kötelezettségét az esedékességtől számított tizenöt naptári napon belül nem teljesíti [...]” A kölcsönszerződés tehát a Ptk.-nak a kölcsönszerződésekre irányadó, lényeges szerződéses rendelkezéseire történő hivatkozás mellett külön kiemeli a főkötelezettség – bármely egyéb feltétel nélküli, 15 naptári napon belüli – nemteljesítését, különös, azonnali hatályú felmondási okként nevesítve azt.
- [19] E körben az irányadó bírósági gyakorlatnak megfelelően hivatalból vizsgálta a szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét, és megállapította, hogy a hivatkozott rendelkezés (általános szerződési feltétel) a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen. Kifejtette, hogy a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg egy olyan egyedileg meg nem tárgyalt szerződéses rendelkezés, amely bármilyen összegű tartozás 15 napon túli megfizetésének elmaradása esetén a szerződés azonnali hatályú felmondását teszi lehetővé; úgy, hogy a fizetési késedelem esetére további szerződéses feltételt – pl. az adós fizetésre történő, a jogkövetkezményekre is figyelmeztetést tartalmazó felhívását – nem rögzít.
- [20] Mivel a tisztességtelen szerződési feltétel a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis, az érvénytelenség jogkövetkezményei úgy alkalmazandók, hogy a semmis szerződési feltétel a szerződésből kiesik és helyette a Ptk. 525. § (1) bekezdésének rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni, melyeket egyébiránt az ÁSZF I.10.1. pontja is beemelt a szerződésbe.

- [21] A Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú határozatával egyetértve kiemelte, hogy a szerződésszegés súlyát az adott ügy körülményeihez képest kell megítélni, vagyis a szerződésszegés önmagában nem minősíthető súlyosnak abból az okból, hogy az a főkötelezettség teljesítése körében következett be, ezért csak akkor illelheti meg a hitelezőt az azonnali felmondás joga, ha az adóst jelentősebb összegű lejárt tartozás terheli.
- [22] A lejárt tartozás – és a kereseti kérelem összezszerűsége – körében megjegyezte, hogy a felperesi jogelőd kereseti kérelmében a kiszámlázott, de meg nem térült törlesztőrészletek összegét 74.532.- Ft-ban jelölte meg, ezt az előadását 7. és 24. sorszámú előkészítő iratában megismételte. Kereseti kérelmében és 7. sorszámú iratában azt nyilatkozta, hogy a lejárt törlesztőrészlet összege az alábbiakból tevődik össze: a 2016. január 20. napján esedékessé vált tőkerészletből fennmaradó 3.551.- Ft összeg, a 2016. február 20. napján esedékessé vált 96. törlesztőrészlet tőkerésze (51.003.- Ft) és a 2016. március 20. napján esedékessé vált törlesztőrészlet tőkerésze (51.965.- Ft), valamint kamatrésze (11.121.- Ft). Ez utóbbiak a felperesi állítással szemben mindösszesen 117.640.- Ft összeget tesznek ki. A felmondási nyilatkozatban (F/9) az „előírt részletek” – az F/10. alatt csatolt folyószámla-részletezővel egyezően –2.300.- Ft ügyviteli díjjal növelt összege 119.940.- Ft. Ezen ellentmondást úgy oldotta fel, hogy az I. r. alperes felmondáskori lejárt tartozásaként a felmondási értesítőben közölt 119.940.- Ft összeget vette irányadónak.
- [23] Az F/10. alatti folyószámla-részletezőből megállapíthatóan az I. r. alperes a felmondáskor két havi – a 2016. februárjában, illetve márciusában esedékes – törlesztőrészlet tőkeösszegével, a 2016. januárjában esedékes törlesztőrészletből 3.551.- Ft összeggel, valamint a legutolsó törlesztőrészlet után számolt 11.121.- Ft kamattal volt elmaradásban. A folyószámla-részletezőből az is megállapítható, hogy a hitelező 2016. január havi pénzügyi teljesítésként 64.591.- Ft összeget (2016.01.14. értéknappal), 2016. február havi pénzügyi teljesítésként 63.436.- Ft összeget (2016.02.23. értéknappal) elszámolt. Ezek az előző havi fizetési értesítőkben feltüntetett ki nem egyenlített tartozásnak megfelelő, illetve azt minimálisan meghaladó összegek, az I. r. alperes tehát 2016. februárjáig bezárólag az addig hátralékosként közölt törlesztőrészleteket utólag maradéktalanul teljesíteni igyekezett. A felperesi jogelődnek a felmondást megelőző utolsó, 2016. március 20. napján esedékes, 51.965.- Ft tőkeösszeget és 11.121.- Ft kamatot tartalmazó fizetési értesítőjében hátralékos tartozás nem szerepelt, csupán 3.080.333.- Ft még nem esedékes tőkeösszeg feltüntetésére került sor.
- [24] A per adataiból az nem állapítható meg, hogy a felperesi jogelőd intézett volna a 2016. március 29. napján történt felmondást megelőzően az I. r. alpereshez ezt meghaladóan fizetési felhívást a hátralékos összegek kifejezett feltüntetésével. Rögzítette e körben azt is, hogy a szerződés felmondására az utolsó fizetési értesítő/számla esedékességi időpontját követő 9. napon került sor.
- [25] A fentiekre tekintettel azt állapította meg, hogy az adós szerződésszegése nem volt a Ptk. 525. § (1) bekezdése szerint súlyosnak tekinthető, mivel a szerződés szerinti teljesítés elmaradásának tényleges és valós veszélye az ügy összes körülményét tekintve nem állt fenn. A felmondáskor esedékes fizetési kötelezettségnek a teljes le nem járt tartozáshoz, illetve a felvett kölcsönösszeghez viszonyított összege és az egyes teljesítések elmaradásának (nem jelentős) késedelme, valamint az adós teljesítési hajlandósága nem indokolta volna a súlyos szerződésszegésre alapított azonnali felmondást, így az jogellenes volt. A jogellenes felmondás miatt az I. r. alperessel és a II. r. alperessel mint készfizető kezessel szemben a felmondás jogkövetkezményeinek alkalmazására – a felmondás időpontjában egy összegben

esedékessé vált tőke, a lejárt törlesztőrészletek, valamint mindezek járulécai követelésére – nincs mód.

- [26] Figyelemmel arra, hogy a felperesi keresetet a fenti okból teljes mértékben elutasította, a szerződésnek az alperesi tartozás összegét esetleg érintő részleges érvénytelenségére – pl. a kamatkikötés tisztességtelenségére –, valamint az egyes, a felperesi jogelőd által felszámított és alperesek által kifogásolt további költségtételek (ügyviteli díj, integrált CASCO díja, stb.) jogszerűségére vonatkozó, illetve a felperesi kereset összecszerűségének kimunkálása körében tett alperesi kifogások érdemi vizsgálata nem volt szükséges.
- [27] Kiemelte, hogy mivel a felmondás jogszabályba ütközése miatt a kereset elutasításának volt helye, úgyszintén szükségtelen volt közbelső ítélet meghozatala a felmondás jogszerűsége vagy jogellenessége kérdésében. A felperes határozott megállapításra irányuló kereseti kérelmet a felmondás jogellenessége esetére általa állított 3.563.367.- Ft, illetve 3.186.519.- Ft és járulécai tartozás tekintetében nem terjesztett elő, a megállapítási kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ában foglalt feltételeit nem igazolta, és nem munkálta ki a 3.186.519.- Ft és járulécai tartozás összecszerűségét sem.
- [28] Mindezekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [29] Az I-II. r. alperesek részére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján járó, ügyvédi munkadíjból álló perköltséget a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel arra is, hogy az alperesi jogi képviselő védekezése az általa vizsgált körben nagyobb részt alaptalan volt, és annak viselésére a felperest kötelezte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [30] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával az alpereseket egyetemlegesen kérte a kereseti kérelem tartalmának megfelelően 3.243.079.- Ft főkövetelés és ezen összeg 2016. április 8-tól számított, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő késedelmi kamat, valamint az első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezni, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és határozat hozatalára utasítását, valamint az alperesek első- és másodfokú perköltség egyetemlegesen megfizetésére kötelezését kérte.
- [31] Fellebbezése indokolásaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok, tények, bizonyítékok és a jogviszonyt meghatározó jogszabályi környezet alapján téves, logikailag ellentmondó ítéletet hozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete eljárásjogi szempontból is jogszabálysértő, mivel nem tájékoztatta a felperest arról, hogy hivatalból a szerződés semmisségét észlelte, elzárva ezzel felperest a perbeli nyilatkozattételtől.
- [32] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította az ÁSZF 1.10.1.a) pontja érvénytelenségét, hivatkozva a régi Ptk. 209.§-ára, valamint a felmondást megelőző figyelmeztető felszólítás, mint követelmény hiányára. Hivatkozásul felhozta a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számon hozott határozatát, amely szerint a szerződésszegés súlyát az adott ügy körülményeihez képest kell megítélni. Megállapította továbbá, hogy a felmondás okául szolgáló összeg tekintetében a felperes ellentmondásos nyilatkozatokat tett a kereseti kérelmében és a 24. sorszámú

előkészítő iratában, erre tekintettel a felmondó nyilatkozatban rögzített 119.940.- Ft-ot vette figyelembe és egyúttal megállapította, hogy I. r. alperes a csatolt iratok alapján 2016. februárjáig igyekezett elmaradását rendezni. Rögzítette azt is, hogy a szerződés felmondására az utolsó fizetési értesítő esedékességi időpontját követő 9. napon került sor.

- [33] Az elsőfokú bíróság a szerződés felmondását megelőző felhívás, felszólítás hiánya okán állapította meg a vonatkozó szerződéspont érvénytelenségét. Álláspontja szerint a felszólító levél vagy felmondást megelőző felhívás hiánya, illetve szerződésbeli rögzítésének hiánya kimeríti a jóhiszeműség megsértését, a tisztességtelen magatartást, és indokolatlanul, egyoldalúan az alperesek hátrányára állapít meg feltételeket. Az elsőfokú bíróság azonban azon túl, hogy rögzítette az érvénytelenséget, nem fejtette ki, hogy a felszólító levél hiánya milyen okból jelentene egyoldalú hátrányt az alperesek számára és lenne tisztességtelen. A felperes főkötelezettsége a kölcsönösszeg folyósítása volt, míg az I. r. alperesé az ütemezés szerinti törlesztés. Az eljárás során igazolta és az alperesek sem vitatták, hogy minden hónapban értesítőt küldött az I. r. alperes részére, rögzítve a törlesztőrészleteket és azok megbontását, az alkalmazott árfolyamokat, a teljesítést követően fennmaradt tőkeösszeget és a még ki nem egyenlített, de már kiterhelt tartozás mértékét (értelemszerűen mindig az értesítő kiállításának napjához igazítva). Függetlenül tehát attól, hogy a szerződés nem írja elő felszólító levél megküldését, az I. r. alperes minden befizetését megelőzően tisztában volt a szerződése számszaki adataival, így az aktuális elmaradás összegeivel.
- [34] Álláspontja szerint az érvénytelenné nyilvánított szerződéses feltétel nem okoz jelentős egyenlőtlenséget az alperesek kárára, egyebekben pedig az eljárás során az sem volt megállapítható, hogy a tisztességtelen feltételről történő tájékoztatás esetén az alperesek nem kötik meg a szerződést. A csatolt felmondó levél emellett tartalmazza a felmondás jogkövetkezményeinek elhárításához szükséges nyilatkozatot, ami nem más, mint a hátralék megfizetése. A peres felek megállapodásán alapuló ÁSZF 1.10.1. pontja nem követeli meg a felszólító levél megküldését, vagyis a peres felek nem kívánták a felmondást megelőző felszólító levélhez kötni a szerződés megszűnésének lehetőségét.
- [35] A felmondás okául szolgáló összeg meghatározása és az I. r. alperes teljesítési szándéka kapcsán előadta, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során valóban tévesen rögzítette beadványaiban a felmondás okául szolgáló összeget, a tényleges összeget a felmondó levél rögzítette pontosan. Ez ugyanakkor hátrányt nem jelentett az alperesek számára, a kereseti követelés összege nem változott. Az elsőfokú bíróság nem hívta fel a felperest az ellentmondás feloldására, ugyanakkor azt az iratokból helytállóan állapította meg.
- [36] Az általa kereseti kérelemhez F/10, valamint később F/11 alatt csatolt részletező adattartalmából megállapítható, hogy az I. r. alperes utolsó alkalommal 2016. február 23-án tett eleget a részletfizetési kötelezettségének. Az ekkor beérkezett 63.436.- Ft a 2016. január 20-i és február 20-i esedékességű kamatra, valamint a 2016. január 20-i esedékességű tőkerészre került kiegyenlítésre. Nem mellékes tény, hogy ekkor már esedékessé vált a februári részlet is. Ezt követően az alperesi oldalról befizetés nem érkezett. Ezzel a befizetéssel, valamint a 2016. januári befizetéssel összhangban állapította meg azt az elsőfokú bíróság, hogy „az I. r. alperes tehát 2016. februárjáig bezárólag az addig hátralékosként közölt törlesztőrészleteket utólag maradéktalanul teljesíteni igyekezett.”, ez a tény azonban nem mentesíti az I. r. alperest a szerződésszegéstől. A szerződés felmondására 2016. március 29-i keltezéssel került sor. A legkorábban előírt és nem teljesített törlesztőrészlet esedékessége 2016. március 20. napja volt. Tévesen állapította meg azt az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés felmondására az utolsó fizetési értesítő/számla esedékességi időpontját követő 9.

napon került sor. A levezetéséből ugyanis látható, hogy az I. r. alperes által nem teljesített, de előírt összegek legkorábbi esedékessége (2016. január 20.) és a felmondás kelte (2016. március 29.) között nem 9 nap telt el, hanem 69 nap telt el. Nem értelmezhető az, hogy az elsőfokú bíróság miért a fizetési értesítőben rögzített esedékességhez igazította a számítását.

- [37] Az elsőfokú bíróság abban a körben hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú határozatára, hogy a szerződésszegés súlyát az adott ügy körülményeihez képest kell megítélni. A hivatkozott kúriai határozat tényállásában a kölcsön összege 26.390.000.- Ft volt és ezzel szemben minősült jelentéktelennek az adósok felmondás alapjául szolgáló 185.486.- Ft tartozása. Az összeg mindössze hét ezreléke a kölcsön összegének. A perbeli esetben a kölcsön összege 4.442.200.- Ft volt, míg a felmondás alapjául szolgáló összeg 119.940.- Ft, azaz a kölcsön összegének több, mint 2,7%-a. Amennyiben pedig a felmondás okául szolgáló összeget a felmondáskor még fennálló tőketartozással hasonlítjuk össze, úgy az eredmény közel 6%. A tisztességtelenség ezen adatok alapján sem állapítható meg. A Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú határozatának tényállásában az alapjogviszony közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés, melynek felmondása azonnali végrehajtási jogot jelent a finanszírozói oldalon. Ez még egy átlagfogyasztó számára is egyértelműen teljesen más jogkövetkezményt jelent, mint a jelen eljárás alapjául szolgáló tényállás, mely esetben csatolt a felmondó levél tartalmazza a felmondás jogkövetkezményeinek elhárításához szükséges nyilatkozatot, mely nem más, mint a hátralék megfizetése, melyre nem került sor az alperesek részéről.
- [38] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak az ÁSZF 1.10.1. pontja és a felmondó levél tisztességtelenségét megállapító ítélete jogszabálysértő, mert nem került bizonyításra az elsőfokú eljárás során a tisztességtelenség tényállási elemeinek a Ptk. 209. § (1) bekezdése szerinti megvalósulása, az elsőfokú bíróság kizárólag az általa hivatkozott eltérő tényállású ügy analógiája alapján vonta le fenti következtetést.
- [39] Amennyiben az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a rendelkezésre álló iratok, nyilatkozatok alapján megállapítható, hogy a szerződés semmis, úgy azt hivatalból észlelnie kell. Az elsőfokú bíróság azonban nem rögzítette, hogy hivatalból észlelte volna a semmisséget, csupán arra hívta fel a felperest, hogy nyilatkozzon az alperesek beadványára. Ebben a körben hivatkozott az 1/2005. (VI.15.) PK véleményben és a BH 2006.219. számú döntésben foglaltakra azzal, hogy az elsőfokú bíróság ugyan felhívta a felperest arra, hogy érdemben reagáljon az alperesek érvénytelenséggel kapcsolatos álláspontjaira, de nem hívta fel arra, hogy az érvénytelenség esetleges megállapítása esetére tegye meg a jognyilatkozatát. Álláspontja szerint az ítélet - figyelembe véve a hivatkozott BH megállapításait is - a Pp. 2. § (1) bekezdésére és a 3. § (2)-(3) bekezdései alapján jogszabályba ütköző.
- [40] A felperes az elsőfokú eljárás során kifejtette, hogy a szerződés felmondásának esetleges érvénytelensége esetén a felperes főkövetelése a forintosítási értesítő törlesztési táblázata adatait figyelembe véve 3.536.367.- Ft. A késedelmi kamatok ez esetben 2020. szeptember 22-i időponttól lennének valamennyi tartozásra előírhatók, hiszen a szerződés futamideje 2020. szeptember 21-én járt volna le. E körben az alperesek észrevételt nem tettek, ezt az összeg meghatározást nem kifogásolták. Végezetül kifejtette azt is, hogy ha csupán azt a tényt vesszük figyelembe, hogy az I. r. alperes 2016. február 23-át követően semmit sem teljesített a felperes felé, a szerződés futamideje egyebekben 2020. szeptember 21-én lejárt, így amennyiben a felmondás jogkövetkezményei nem alkalmazhatóak, az alperesek akkor is tartoznak a felperes felé a nem teljesített tőkeösszeggel, vagyis 3.186.519.- Ft és járulékaival. Az elsőfokú bíróság ítéletében azt kifogásolta, hogy a felperes nem munkálta ki ezen összeg

összagszerúségét, pedig az eljárás során pontosan megjelölte a nem teljesített tőketartozás összegét.

- [41] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte a 32/2003 IM. rendelet 2. § (2) bekezdés a) és b) pontjai alapján számított képviseleti munkadíj figyelembevételével.
- [42] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást a megalapozott ítéleti döntéshez szükséges mértékben teljeskörűen feltárta, a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. § szerinti okszerű mérlegelésével hozta meg a döntését és indokolási kötelezettségének is eleget tett.
- [43] Téves a felperes azon állítása, hogy az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta a felperest arról, hogy hivatalból a szerződés semmisségét észlelte és ezzel elzárta a felperest további nyilatkozattételtől. Az elsőfokú eljárásban ugyanis az alperesek arra hivatkoztak, hogy az ÁSZF rendelkezésében meghatározott felmondási ok azért tisztességtelen, mert megbontja a felek közötti egyensúlyt, mivel a fogyasztóra nézve a Ptk.-hoz képest szigorúbb felmondási okot fogalmaz meg. Erről a felperes az elsőfokú eljárásban tudomással bírt, hiszen a 2020. szeptember 10-én kelt beadványában úgy nyilatkozott, hogy: „Amennyiben a tisztelt bíróság álláspontja szerint a szerződés felmondása érvénytelen, mert az tisztességtelen szerződési feltételre alapul, úgy alperesek tartozása: 3.551.- Ft (2016. január 20-án esedékessé vált 95.törlesztő részletből fennmaradt összeg) + 56 x 63.086.- Ft, azaz mindösszesen 3.536.367.- Ft.” Ebben a beadványban a felperes idézte a Ptk. 209. § (2) bekezdésében foglaltakat, tehát arról is tudomással bírt, hogy a tisztességtelen szerződéses kikötés a törvény erejénél fogva semmis és a semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni. Az alperesek pontosan ezen jogszabály alapján kérték a marasztalási kereset elutasítását, mivel a felmondás tisztességtelen szerződéses rendelkezésen alapult. Az elsőfokú bíróságnak tehát nem volt kötelessége a felperest a semmisség tárgyában nyilatkozattételre felhívni, tekintettel arra, hogy a felperes maga nyilatkozott akként, hogy „amennyiben a bíróság álláspontja szerint a szerződés felmondása érvénytelen”, azt pedig a felperes sem tagadja, hogy az alperesi védekezésben foglaltakkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság nyilatkozattételre felhívta. A felperes a fellebbezésben lényegében azt várja el az elsőfokú bíróságtól, hogy arra az esetre, ha az alperes védekezése eredményre vezetne, tehát a felmondás jogszerűtlensége okán a kereset elutasításának lenne helye, úgy tájékoztassa a felperest annak érdekében, hogy keresetét módosíthassa.
- [44] A felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmet terjesztett elő azon jogi tény alapján, hogy a szerződést felmondással megszüntette és ezáltal az alperesek hátralékos tartozását lejárttá tette, amely egyösszegben vált esedékessé. A felperes 2020.09.10-én kelt beadványa és a kereseti kérelem között ellentmondás áll fenn, mivel a kereset a szerződés felmondásán alapul és a hátralékos követelés érvényesítésére irányul, a beadványban pedig az alperes védekezésében foglaltakat quasi elismerve a futamidő lejártához alakítja a követelést, egy feltételezett elszámoláshoz kapcsolva. A felperes azt állítja, hogy amennyiben a felmondás érvénytelen, akkor a tartozás 3.551.- Ft + 56 havi törlesztőrészlet, amely nyilatkozattal a felperes azt az alperesi állítást támasztja alá, hogy a felmondás időpontjában a lejárt tartozás, ha egyáltalán volt, az csekély összegű (3.551.- Ft) volt. Észrevételezte, hogy a felmondásra alapított kereseti kérelem azon a jogi tényen alapul, hogy a felmondás a jogviszonyt megszünteti, ezzel szemben a fenti beadvány azon a jogi tényen alapul, hogy a szerződésben kikötött futamidő lejártával a szerződés megszűnik. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy ezen körülményre a felperes csak azt követően hivatkozott, hogy az alperes a

felmondás jogellenességére hivatkozott. A jogviszony felmondással történő megszüntetése, illetve a futamidő lejárta nem azonos jogi tény. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes védekezése eredményes lehet, nem elegendő ahhoz, hogy a felperesnek keresetváltoztatásra lenne lehetősége. Az elsőfokú bíróság előtt ismert volt a szerződés felmondásának érvénytelensége tárgyában előterjesztett felperesi és alperesi álláspont.

- [45] Az 1/2005. (VI. 15.) PK véleményben foglaltakra utalással kifejtette, hogy a perbeli esetben az elsőfokú bíróság ismerte a felek álláspontját, tehát ezt követően nem kellett már figyelmeztetni a felperest, hogy a marasztalásra irányuló kereseti kérelem elutasításának lenne helye, utalva a Pp. 146. § (1) bekezdésére is. Következésképpen az elsőfokú bíróság semmilyen eljárási szabályt nem sértett, amikor a semmisség okán a marasztalásra irányuló keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság ítélete nem sért jogszabályt, mivel a tisztességtelen szerződési feltétel a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis, az érvénytelenség jogkövetkezményei pedig úgy alkalmazandók, hogy a semmis szerződési feltétel a szerződésből kiesik és helyette a Ptk. 525. § (1) bekezdésének rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni, amelyeket egyébiránt az ASZF 1.10.1. pontja is beemelt a szerződésbe. Az elsőfokú bíróság megalapozottan hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú határozatára, mely szerint: „a szerződésszegés súlyát az adott ügy körülményeihez képest kell megítélni; a szerződésszegés önmagában abból az okból, hogy a főkötelezettség teljesítése körében következett be, súlyosnak nem minősíthető, ezért csak akkor illetheti meg a hitelezőt az azonnali felmondás joga, ha az adóst jelentősebb összegű lejárt tartozás terheli.” A felperes fellebbezésében előadott azon körülmény nem bír relevanciával, hogy jelen szerződéshez a közvetlen végrehajtás jogintézménye nem kapcsolódik, mivel az esetleges tartozás csekély mértékének van jelentősége.
- [46] A lejárt tartozás - és a kereseti kérelem összecszerúsége - körében előadta, hogy a felperes fellebbezése 5. oldalán található levezetés ellentmond az elsőfokú eljárásban csatolt fizetési értesítő adatainak, mivel 2016. január és 2016. február hónapokban az alperes részéről az elsőfokú eljárásban igazolt teljesítések megtörténtek, amit igazol az is, hogy a március havi értesítőben a felperesi jogelőd hátralékos tartozást nem tüntetett fel. Felperes a fellebbezése 4. oldalán a B) pont első bekezdésében maga ismeri el, hogy az elsőfokú eljárás során valóban tévesen rögzítette beadványaiban a felmondás okául szolgáló összeget. Felperesnek módjában állt, hogy „tévedését” az elsőfokú eljárásban felismerje és az elsőfokú bíróságot tájékoztassa az általa helyesnek minősített adatokról, a fellebbezésben azonban az új számítások előadására, illetve új bizonyításra már nincs lehetősége a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében.
- [47] A felperest semmi nem zárta el attól, hogy kereseti kérelmének összecszerúségét az elsőfokú eljárásban bizonyítsa, ez törvényi kötelezettsége is volt. A felperesnek a bírósági gyakorlat szerint nem elég pusztán azt állítania, hogy a kölcsönszerződésből fakadóan a nyilvántartásai szerint milyen összegű követelése van, hanem azt részletesen le kell tudnia vezetni. E részletes levezetés azt jelenti, hogy meg kell adnia az összecszerúség kiszámítására vonatkozó elszámolás módszerét, mégpedig annak minden egyes tényezője (tőke, kamat, árfolyamkockázatból fakadó költségek, késedelmi kamatok, egyéb költségek) tekintetében elvégzett matematikai műveletek közlésével, feltüntetve, hogy az egyes tételek felszámításának, az elszámolás sorrendjének mi a jogszabályi vagy szerződési alapja; a matematikai műveletek közlése körében részletes levezetést kell előadnia arra nézve, hogy a szerződéskötéstől az igényérvényesítés időpontjáig mely időpontban, mely szerződéses rendelkezés alapján és milyen mértékű tőkerészlet, kamat, árfolyamkockázatból fakadó költség iránti igénye keletkezett, ebből mikor és milyen mértékű összegeket fizetett meg az alperes, továbbá ezen összegeket a felperes mikor és milyen esetlegesen fennálló tartozásra

számolta el, közölve azt is, hogy az esetleges késedelem esetén milyen összegre, milyen mértékű és összegű késedelmi kamatot és egyéb díjat számolt fel, ezen elszámolásnak pedig mi volt a ténybeli és jogi alapja. A felperesnek ezen elszámolásra nézve olyan magyarázatot is kell adnia, amely mind a fogyasztóra, mind a bíróságra nézve követhetővé és ellenőrizhetővé teszi a matematikai levezetést; igazolnia kell azt is, hogy milyen mértékű devizaárfolyamot érvényesített az esedékesség időpontjaiban, közölve ennek a szerződéses alapját, szerződéses mértékét és változását. A fenti levezetés pontosan azért szükséges, mert enélkül semmilyen módon nem ellenőrizhető a felperesi állítások jogossága és összecszerúsége.

- [48] A felperes fellebbezésében is elismerte, hogy az elsőfokú eljárásban tévesen rögzítette a felmondás okául szolgáló összeget, következésképpen nem bizonyította, hogy a felmondás jogszerű volt. Megjegyezte, hogy a marasztalásra irányuló kereseti kérelem összecszerúségének bizonyíthatatlansága okán is a kereset elutasításáról szóló döntés megalapozott.
- [49] Az elsőfokú bíróság döntése megalapozott, mivel a felmondás jogszabályba ütközése miatt a kereset elutasításának volt helye, szükségtelen volt és jogszerűtlen lett volna közbeni ítélet meghozatala a felmondás jogszerűsége vagy jogellenessége kérdésében. A felperes határozott megállapításra irányuló kereseti kérelmet az általa a felmondás jogellenessége esetére állított 3.563.367.- Ft, illetve 3.186.519.- Ft és járulékai tartozás tekintetében nem terjesztett elő, a megállapítási kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ában foglalt feltételeit nem igazolta és nem munkálta ki a marasztalásra irányuló 3.186.519.- Ft és járulékai tartozás összecszerúségét sem. Az elsőfokú bíróság döntése megalapozott, mivel a felperes nem terjesztett elő ennek a tartozásnak a megfizetésére irányuló határozott kereseti kérelmet.
- [50] Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az adós szerződésszegése nem volt a Ptk. 525. § (1) bekezdése szerint súlyosnak tekinthető, mivel a szerződés szerinti teljesítés elmaradásának tényleges és valós veszélye az ügy összes körülményét tekintve nem állt fenn. A felmondáskor esedékes fizetési kötelezettségnek a teljes le nem járt tartozáshoz, illetve a felvett kölcsönösszeghez viszonyított összege és az egyes teljesítések elmaradásának (nem jelentős) késedelme, valamint az adós teljesítési hajlandósága nem indokolta volna a súlyos szerződésszegésre alapított azonnali felmondást, így az jogellenes volt. A jogellenes felmondás miatt az I. r. alperessel és a II. r. alperessel, mint készfizető kezessel szemben a felmondás jogkövetkezményeinek alkalmazására - a felmondás időpontjában egy összegben esedékessé vált tőke, a lejárt törlesztőrészek, valamint mindezek járulékai követelésére - nincs mód. Figyelemmel arra, hogy a felperesi keresetet az elsőfokú bíróság a fenti okból teljes mértékben elutasította, a szerződésnek az alperesi tartozás összegét esetleg érintő részleges érvénytelenségére - pl. a kamatkikötés tisztességtelenségére -, valamint az egyes, a felperesi jogelőd által felszámított és az alperesek által kifogásolt további költségtételek (ügyviteli díj, integrált CASCO díja, stb.) jogszerűségére vonatkozó, illetve a felperes keresete összecszerúsége kimunkálása körében tett alperesi kifogások érdemi vizsgálata nem volt szükséges.
- [51] Fentiek alapján az elsőfokú bíróság a szerződéskötéskor hatályos jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésével és a Kúria hivatkozott döntésében foglaltak figyelembevételével a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével hozta meg ítéleti döntését. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást teljeskörűen lefolytatta, ezért nincs olyan körülmény sem, amely az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasító döntés meghozatalát indokolná.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

- [52] A felperes fellebbezése nem alapos.
- [53] Elsődlegesen rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a felperes fellebbezését a 112/2021. (III.6.) Kormányrendelet 27. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [54] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság döntését és annak indokait.
- [55] A felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel rögzíti a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás irataiból, hogy az alperesek a 12. sorszámú beadványukban az ÁSZF I.10.1. pontjára utalással hivatkoztak a felmondás jogszerűtlenségére és arra, hogy a szerződésszegés súlyát minden esetben az ügy körülményeihez képest kell megítélni. Utaltak ezen beadványukban a Budapest Környéki Törvényszék 10.Pf.20.226/2020/7. számú ítéletében foglaltakra, amely a felmondást szabályozó szerződési rendelkezés tisztességtelenségét vizsgálta, valamint a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú ítéletében foglaltakra. Az elsőfokú bíróság a 14. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben felhívta a felperest nyilatkozatok megtételére ezen alperesi beadványban foglaltak, valamint a tárgyaláson elhangzottak vonatkozásában. Ezt követően a felperes a 15. sorszámú beadványában részletesen nyilatkozott az alpereseknek a szerződés felmondása körében előterjesztett ellenkérelmére és beadványa végén levezette, hogy véleménye szerint hogyan alakul és milyen összegű az alperesek tartozása abban az esetben, amennyiben a bíróság álláspontja szerint a szerződés felmondása azért érvénytelen, mert az tisztességtelen szerződési feltételen alapul. Ezt követően az alperesek a 16. sorszámú beadványukban a felmondás jogszerűtlensége címszó alatt ismételtlen hivatkoztak a Budapest Környéki Törvényszék és a Kúria korábban már hivatkozott ítéletére azzal, hogy a kölcsönszerződésben vagy az ÁSZF rendelkezéseiben meghatározott felmondási ok tisztességtelen, mert megbontja a felek közötti egyensúlyt, mivel a fogyasztóra nézve a Ptk.-hoz képest szigorúbb felmondási okot fogalmaz meg.
- [56] A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének 45. pontjában tévesen rögzítette, hogy hivatalból vizsgálta a felmondást szabályozó szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét, ugyanis a tisztességtelenségre történő hivatkozás az alperesek ellenkérelmének részét képezte, amire az elsőfokú bíróság felhívására a felperes az érdemi nyilatkozatát is megtette. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróságot nem terhelte az 1/2005. (VI.15.) PK vélemény alapján tájékoztatási kötelezettség, ezért alaptalanul hivatkozott a felperes fellebbezésében az 1/2005. (VI.15.) PK vélemény, illetőleg a Pp. 2. § (1) és 3. § (2), (3) bekezdéseinek megsértésére. A felmondást szabályozó szerződési rendelkezés tisztességtelenségére történő hivatkozás tehát az alperesi ellenkérelem részét képezte, az elsőfokú bíróságot pedig nem terhelte olyan felhívási kötelezettség a felperes felé, hogy az érvénytelenség esetleges megállapítása esetére az erre vonatkozó jognyilatkozatait terjessze elő.
- [57] Megállapította a másodfokú bíróság, hogy - a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú határozatára is utalással - helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondást szabályozó ÁSZF I.10.1. szerződési pont tisztességtelenségét és teljeskörűen osztotta az e körben ítéletének [45], [46] és [47] pontjaiban kifejtetteket. Helyesen foglalt állást abban is, hogy ilyen esetben az érvénytelenség jogkövetkezménye az, hogy a semmis szerződési feltétel kiesik a szerződésből és helyette az azonnali hatályú felmondást szabályozó Ptk. 525. § (1) bekezdésének rendelkezései az irányadóak, így a felmondás jogszerűségét, illetőleg jogszerűtlenségét ezen jogszabályi rendelkezések figyelembevételével kell megítélni.

- [58] A felperes fellebbezésében maga sem vitatta, hogy a felmondás jogszerűtlenségének vizsgálata körében az elsőfokú bíróság helyesen vette irányadónak az I. r. alperes felmondás időpontjában lejárt tartozásaként a felmondási értesítőben közölt 119.940.- Ft összeget.
- [59] Az elsőfokú bíróság a felmondás jogszerűtlenségének vizsgálata körében valamennyi körülményt a vizsgálata tárgyává tett, így a fennálló tartozásösszegezését, az egyes részletek esedékességét, illetőleg a minden hónapban küldött esedékességi értesítőben közölt fennálló tartozásösszegezéséről történő értesítést is. Alaptalanul hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság a felmondást szabályozó szerződési pont érvénytelenségét, illetőleg a felmondás jogszerűtlenségét a szerződés felmondását megelőző felszólítás hiánya okán állapította volna meg. Az elsőfokú bíróság a felmondást megelőző felszólítás hiányát a tisztességtelenség körében nem is vizsgálta, a felmondás jogszerűtlensége kapcsán pedig csupán az alperesi súlyos szerződészegés vizsgálata kapcsán értékelte ítéletének [49] pontjában azt, hogy a felmondást megelőző utolsó, 2016. március 20. napján esedékes részleteket tartalmazó fizetési értesítőben a felperes nem közölt hátralékos tartozást az alperesekkel. A felperes a fellebbezésében a szerződés felmondásakor fennálló tartozás részletezése körében maga is úgy nyilatkozott, hogy az alpereseknek 2016. január 20-i esedékességgel csupán 3.551.- Ft tőketartozása keletkezett, majd 2016. február 20. napján további 51.003.- Ft tőketartozást mutatott ki, a felmondás alapjaként megjelölt 119.940.- Ft tartozás jelentős része azonban csupán a felmondást 9 nappal megelőző 2016. március 20. napján esedékessé vált tőke- és egyéb tartozás tette ki. A felperes által sem vitatottan a felmondást megelőző utolsó fizetési értesítőjében sem a 2016. január 20-án keletkezett csekély összegű, sem a 2016. február 20-án keletkezett további tőketartozást nem tüntette fel hátralékos tartozásként. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az azonnali hatályú felmondást szabályozó ÁSZF I.10.1. szerződési pont tisztességtelensége folytán az annak helyébe lépő Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja kizárólag súlyos szerződészegés esetén teszi lehetővé a szerződés azonnali hatályú felmondását. Az elsőfokú bíróság a súlyos szerződészegés körében a rendelkezésére álló adatokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján helyesen mérlegelte és valamennyi körülmény együttes értékelésével helyesen jutott arra a megállapításra, hogy a felperes felmondása jogszerűtlen volt. A felmondás jogszerűsége megítélésénél nincs jelentősége annak, hogy a szerződésből eredő felperesi követeléshez azonnali közvetlen végrehajthatóság kapcsolódik-e vagy sem.
- [60] Alaptalanul hivatkozott a felperes fellebbezésében arra is, hogy az alperesek marasztalásáról abban az esetben is kellett volna határoznia az elsőfokú bíróságnak, amennyiben a felmondás jogkövetkezményei nem alkalmazhatóak, hiszen az alperesek akkor is tartoznak a felperes felé a nem teljesített 3.186.519.- Ft tőkeösszeg és járulékaival (amelynek összegezését az elsőfokú eljárás során ki is munkálta). Kiemeli ezzel kapcsolatosan a másodfokú bíróság, hogy a felperes a Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontja szerint határozott kereseti kérelemként a keresetében nem ezen összeg megfizetésére kérte az alpereseket kötelezni és a keresete összegezését nem ennek figyelembevételével munkálta ki a 15. számú beadványában, a keresetének módosítása nélkül csupán megjegyzésként tüntette fel ezen összeget. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperes a keresetét az általa alperesekkel közölt érvényes felmondásra alapította, nem pedig a szerződés lejárat folytán történő megszűnésére. A bíróság a felperes kereseti tényállásához kötve van, így nem vizsgálható, hogy milyen egyéb tényállás alapján állhat fenn az alpereseknek tartozása a felperessel szemben, ezért a felperes keresetének

alapként megjelölt jogszerű felmondás hiányában helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperes keresetét elutasította.

- [61] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [62] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az I.-II. r. alperesek, mint egyetemleges jogosultak részére a 32/2003. (VIII.22.) IM r. 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 81.000.- Ft áfamentes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2021. szeptember 14.

dr. Ilisz Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Rajnai Gabriella s.k.
előadó bíró

dr. Sáhó Mónika s.k.
bíró